

UTVECKLINGEN

Kallas också präglingperioder, prägling betyder påverkan. Medfödda beteenden och anlag utvecklas under vissa tidsperioder. Innebär att hunden reagerar på ett visst sätt vid en viss ålder. Vi präglar våra hundar hela deras liv och med hänsyn till präglingperioderna kan vi påverka viss utveckling vid viss tid. Man kan utnyttja hundens naturliga utveckling vid inläring.

0-2 veckor NYFÖDD-PERIODEN

Behöver mat, sömn, skydd, värme. 100%-igt beroende av mamman. Reagerar för värme-kylalukter. Direkt fortsättning på fosterstadiet. Hjärnan fungerar ej! Lukt, smak, känsel något utvecklat.

MEDFÖDDA BETEENDEN: Kravlar i cirkel, vaggar med huvudet, sugbeteende, mjölktrampar, skriker.

Massage tömmer tarmen och urinblåsan på valpen! Massagen utvecklas till ett socialt beteende senare.

2-3 veckor ÖVERGÅNGS-PERIODEN

Sinnena och kroppen utvecklas. Syn vid 12-14 dagar, hörsel vid 3 veckor. Hjärnan börjar aktiveras. Börjar röra på sig.

MEDFÖDDA BETEENDEN: Sociala beteenden börjar utvecklas. Undersöker syskonen. "Viftar" på svansen. Hälsningsbeteende mot föräldrarna. Näringsdriften utvecklas... tigger mat, stöter med mungipan. Tränar motoriken (att gå och stå). Mjölkatrampet utökas till socialt kontaktagande (tassen kommer upp).

21:a Dygnet PRÄGLINGEN BÖRJAR

Vilda hundars valpar lämnar lyan. Den sociala anpassningen börjar, valpen ska lära sig var den hör hemma. Fadern leker med valparna när de kommer ut. Hanen är bannlyst i lyan. Han hjälper till med uppfostran när valparna kommer ur boet. Han går hårt åt valparna, här sker sållningen utefter styrka.

LEKENS FUNKTION: Lär valparna försiktighet utanför boet. Utvecklar aggressionshämningar. Rangordning. Präglingen börjar - lär sig vilken ras den tillhör.

PRÄGLING = SOCIALISERING = Vilket beteende som behövs mot syskon, föräldrar och människor.

3-5 veckor FLOCK-PRÄGLING

Vecka 4 - 12 är präglingperioden: Sinnena är nu fullt utvecklade. Hjärnan är i mycket snabb utveckling. Valparna är positiva, nyfikna, börjar leka. Kontakt med andra hundar och människor viktig.

MEDFÖDDA BETEENDEN: Socialt beteende. Signalerar med svans, öron, tänder och morrar. Försvavar nu sin föda. Artpräglas. Undersökningsbeteende. Kampekar övar upp styrkan, snabbheten och signaler. Tecken på dominans visas. Fadern uppfostrar och sätter regler. Valpen lär sig känna igen flocken.

5-7 veckor DOMINANS-PRÄGLING

Leker jakt och dominanslekar. Upptäcktsfärderna blir längre. Tiken börjar fostra valparna, eftersom de blir allt jobbigare. Bra med annan vuxen hund som kan avlasta. Viktigt med människokontakt, helst enskilt.

7-12 veckor LEDAR-PRÄGLING

Inläring kan börja. Upplevelser blir bestående minnesbilder. Ökad flykttendens, upptäcker att saker

och ting kan vara farligt.

Ca 8 veckor HÄMTA HEM VALPEN.

Lämpligt att hämta hem din valp för den behöver inte tiken längre nu nämligen. VIKTIGT!!!! Miljöträning är viktig. Denna måste vara allsidig och innefatta olika miljöer - både staden och landet!!! Se förslag till miljöträning.

12-16 veckor HALV KÖNSMOGNAD (Rangordningsperiod)

Första problempperioden. Hormonproduktionen ökar. Kan ge ökad aggressivitet, försöker klättra på rangskalan. Valpen måste sättas på plats direkt. Miljöträning viktig.

16 v. - 7 månader EN LUGN PERIOD

Valpen "bara" växer. Lämplig tid för dressyr på skoj. Viktigt med uppfostran med krav! (spår, uppfostran och vad den inte får göra). Valpen stabiliseras mentalt.

7 - 10 månader FYSISK KÖNSMOGNAD

Hanan börjar lyfta på benet, tiken löper för första gången. Hormonerna spelar spratt, hunden kan bli aggressiv, bete sig konstigt. Mindre mottaglig för inläring. Uppfostran fortsätter.

10 - 17 mån. DRESSYR-PERIOD

Lugn period. Inga hormonstörningar.

17 - 22 mån. PSYKISK MOGNAD

(Rasbundet!!!) Dominansen blommar ut. Försiktig dressyr --- Sista chansen att visa vem som ska bestämma/bestämmer!!! Observera att olika raser, och individer, mognar olika fort

Tänk på att detta är generella tidsperioder. Precis som med människor är hundar individer där vissa kan mogna fortare och andra i mer långsam takt.

SMÅ hundraser mognar ofta fortare än de större raserna!!